

tillige for bestandig kunde holde dem nede paa de lavest lønnede Pladser. Kvinderne indenfor disse Etater er ham derfor stor Tak skyldig.

Og Kvinders Valgret og Valgbarhed — han ikke blot ønskede den og arbejdede for den; men han formelig »troede« paa den, troede at den vilde blive den Løftestang, der skulde hjælpe Kvinderne frem til at give Samfundet af det bedste, vi ejer; troede paa den, som den Magt, der ved at give Kvinderne *Ansvar* vilde udvikle dem og gøre dem til gode Borgere i deres Land — til Gavn for det hele Samfund.

Og sidst, men ikke mindst har han arbejdet og kæmpet for Hustruens og Moderens Ret. Allerede i 1889 forfattede han en Fremstilling af »Kvinden og Ægteskabet« efter da gældende dansk Ret. Og siden den Tid har han utallige Gange — i Skrift og i Tale — i Theori og i Praksis — nedlagt et stort Arbejde for at faa Hustruens og Moderens Stilling forbedret — baade i personlig og i økonomisk Henseende. Mange ulykkelige Hustruer har i Tidens Løb søgt og faaet hans Hjælp

i saare vanskelige Sager. Særlig Moderens Ret overfor sit Barn har ingen varmere Talsmand haft end Svend Høgsbro. Vi glemmer aldrig, da han en Gang i en Diskussion om denne Sag sagde: »Dette har jeg ikke lært af Bøger, men af vaade Kvindeøjne«. Selv var han den lykkeligste Ægtemand, inderlig glad i Bevidstheden om, at hans Hustru delte alt med ham.

Det er saa underlig uforstaaeligt, at disse straalende, gode Øjne nu er lukkede, at den friske, glade Stemme aldrig mere lyder iblandt os! Hvor vil vi savne ham de mange, mange Gange, naar Hindringerne rejser sig, og det er smaat med Haabet og Troen paa vor Sag.

Men lad os samles i en Tak, fordi han har levet iblandt os, og fordi han i en Menneskealder har været Kvindesagens trofaste, kærlige, aldrig svigtende Ven. Vi, der har kendt ham og arbejdet sammen med ham, glemmer ham aldrig.

Ære være Svend Høgsbros Minde!

Anne Bruun.

Björnstjerne Björnson og Dansk Kvindesamfund.

Så har han da lukket sine øjne, kæmpen med det store hjerte og den dybe følelse for alt, hvad der var underkuet. Verden er bleven fattigere, synes mig, især er vi kvinder bleven det. Hvor findes nu den mand, som vil være vor talsmand, når det gælder, og når latterbølgen og den hånende, dræbende spot vælter sig ind over os? Jeg håber, vi kvinder må have fået mod til at stå på egne ben. Der findes mænd nok i vor tid, som vil tale — om end ikke altid virke — for kvindens *politiske* ligestilling med manden, men for hendes *kønslige* ligestilling, for den anskuelse, at hun kan stille samme krav til manden som han til hende, hvem vil virke for den og udsætte sig for den latter, dette vil fremkalde. Björnson havde profetens store udsyn, han så, at hvor latterligt det end kan synes at fænke sig sligt, så var det dog at ad den *fremgangslinje*, *menneskeættens* måtte nå til *større lykke og sjælelig og legemlig sundhed*.

Han vovede at tro på *fredens* sejr midt i al den ufred, der er mellem folkene og trods blodige og uretfærdige krige i nutiden; og han vovede at tro på *engiftes* sejr midt i al det skjulte og åbne mangegifte, det nuværende samfund er så fuldt af, og det endskønt de, der på nogle punkter gik forud for fremskridtet, arbejdede for at drage kvinden ned til mangegifte-standpunktet.